

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2017 No. 202

Rheoliadau Deintyddiaeth Breifat (Cymru) 2017

RHAN 3

Rhedeg Practis Deintyddol Preifat

PENNOD 1

Ansawdd y Gwasanaethau a Ddarperir

Ansawdd y driniaeth a'r gwasanaethau eraill a ddarperir

13.—(1) Yn ddarostyngedig i reoliad 5(4) (datganiad o ddiben), rhaid i'r person cofrestredig ddarparu unrhyw driniaeth a gwasanaethau eraill i gleifion yn unol â'r datganiad o ddiben a rhaid iddo sicrhau bod unrhyw driniaeth a gwasanaethau eraill a ddarperir i bob claf—

- (a) yn diwallu anghenion unigol y claf; a
- (b) yn sicrhau lles a diogelwch y claf.

(2) Rhaid i'r person cofrestredig sicrhau—

- (a) bod yr holl gyfarpar a ddefnyddir yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat yn ddiogel ac mewn cyflwr da ac yn addas at y diben y mae i gael ei ddefnyddio ar ei gyfer; a
- (b) bod staff wedi eu hyfforddi'n ddigonol i ddefnyddio unrhyw gyfarpar (gan gynnwys dyfeisiau meddygol a systemau diagnostig) y mae'n ofynnol iddynt ei ddefnyddio yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat.

(3) Pan fo dyfeisiau meddygol aml dro yn cael eu defnyddio mewn practis deintyddol preifat, rhaid i'r person cofrestredig sicrhau—

- (a) bod dyfeisiau o'r fath yn cael eu trin yn ddiogel;
- (b) bod gweithdrefnau priodol yn cael eu gweithredu mewn perthynas â glanhau, diheintio, arolygu, pecynnu, sterileiddio, cludo a storio dyfeisiau o'r fath; ac
- (c) bod trefniadau priodol yn eu lle ar gyfer delio'n ddi-oed ag unrhyw fethiant o ran dyfais neu system.

(4) Rhaid i'r person cofrestredig amddiffyn cleifion rhag y risgiau sy'n gysylltiedig â defnyddio a rheoli meddyginiaethau yn annigol, drwy—

- (a) gwneud trefniadau priodol ar gyfer cael, cofnodi, trin, defnyddio, cadw'n ddiogel, gweinyddu, rhoi a gwaredu'n ddiogel feddyginiaethau a ddefnyddir yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat;
- (b) rhoi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan yr awdurdod cofrestru neu gan gorff arbenigol priodol mewn perthynas â thrin a defnyddio meddyginiaethau yn ddiogel;
- (c) sicrhau bod deintyddion a phroffesiynolion gofal deintyddol wedi eu cymhwyso a'u hyfforddi i ragnodi a rhoi meddyginiaethau o fewn eu cwrpas ymarfer;
- (d) sicrhau bod gan gleifion a staff fynediad at gyngor a gwybodaeth am feddyginiaethau a ddefnyddir yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat; ac

- (e) sicrhau yr adroddir ar bob digwyddiad andwyol sy'n ymwneud â chyffuriau.
- (5) Rhaid i'r person cofrestredig, i'r graddau y mae'n rhesymol ymarferol, sicrhau bod y personau a ganlyn yn cael eu hamddiffyn rhag y risgiau adnabyddadwy o gael haint sy'n gysylltiedig â gofal iechyd drwy'r dulliau a bennir ym mharagraff (6)—
- (a) cleifion; a
  - (b) eraill a all fod yn wynebu risg o ddod i gysylltiad â haint o'r fath sy'n deillio o weithio mewn, neu at ddibenion, practis deintyddol preifat.
- (6) Y dulliau y cyfeirir atynt ym mharagraff (5) yw—
- (a) gweithrediad effeithiol systemau a ddyluniwyd i asesu'r risg o gael haint sy'n gysylltiedig â gofal iechyd ac atal, canfod a rheoli lledaeniad haint o'r fath;
  - (b) cynnal safonau priodol o lanweithdra a hylendid mewn perthynas ag—
    - (i) y mangreoedd a ddefnyddir at ddiben cynnal y practis deintyddol preifat;
    - (ii) cyfarpar a dyfeisiau meddygol amldro a ddefnyddir at ddiben cynnal y practis deintyddol preifat; a
    - (iii) deunyddiau sydd i gael eu defnyddio wrth drin defnyddwyr gwasanaethau, pan fo risg y gall deunyddiau o'r fath gael eu halogi; ac
  - (c) sicrhau bod system effeithiol yn cael ei gweithredu er mwyn sicrhau bod pob aelod o staff wedi cwblhau'n llwyddiannus—
    - (i) gwiriadau iechyd safonol; a
    - (ii) gwiriadau iechyd ychwanegol pan fydd staff yn gwneud triniaethau a all arwain at gysylltiad.
- (7) Rhaid i'r person cofrestredig roi sylw i'r canllawiau presennol a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru(1) wrth weithredu'r system y cyfeirir ati ym mharagraff (6)(c).
- (8) Rhaid i'r person cofrestredig ystyried unrhyw gyngor sy'n ymwneud â'r math o driniaeth y mae'r practis deintyddol preifat yn ei ddarparu ac sy'n ymwneud â gwybodaeth am ddiogelwch cleifion a gyhoeddir gan gyrff arbenigol rheoleiddiol, proffesiynol neu statudol cydnabyddedig.
- (9) Rhaid i'r person cofrestredig sicrhau—
- (a) bod cleifion yn cael gwybodaeth amserol a hygyrch am eu cyflwr, eu gofal, eu meddyginiaeth, eu triniaeth a'u trefniadau cymorth;
  - (b) bod cleifion yn cael cyfleoedd i drafod yr opsiynau sydd ar gael mewn perthynas â'u meddyginiaeth (os oes meddyginiaeth), eu triniaeth a'u cymorth a chytuno ar yr opsiynau hynny;
  - (c) bod gwybodaeth am gleifion yn cael ei thrin yn gyfrinachol; a
  - (d) bod cydsyniad dilys yn cael ei roi i'r driniaeth.

Diogelu cleifion

- 14.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig wneud trefniadau addas i sicrhau bod cleifion yn cael eu diogelu rhag y risg o gael eu cam-drin a'u trin yn amhriodol drwy—
- (a) sicrhau bod staff yn ymwybodol o'r angen i ddiogelu plant ac oedolion sy'n wynebu risg(2) a'u bod yn gyfarwydd ag unrhyw weithdrefnau cenedlaethol ar gyfer amddiffyn plant ac oedolion sy'n wynebu risg;

---

(1) Mae'r canllawiau ar gliriadau iechyd ar gyfer gweithwyr iechyd ar hyn o bryd wedi eu nodi yng Nghylchlythyr Iechyd Cymru WHC (2006) 86 a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae'r canllawiau hyn yn ddarostyngedig i ddiwygiadau.

(2) Mae i "oedolion sy'n wynebu risg" yr un ystyr ag yn adran 126(1) o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 (dccc 4).

- (b) sicrhau bod staff wedi eu hyfforddi'n briodol mewn materion diogelu gan gynnwys amddiffyn plant ac oedolion sy'n wynebu risg;
- (c) sicrhau bod staff yn gwybod â phwy i gysylltu yn lleol os bydd pryder sy'n ymwneud ag amddiffyn plant ac oedolion sy'n wynebu risg;
- (d) cymryd camau rhesymol i nodi'r posibilrwydd o gam-drin ac ymateb yn briodol i unrhyw honiadau o gam-drin; ac
- (e) sicrhau bod gan staff fynediad at gymorth a'r canllawiau diweddaraf os bydd pryder ynghylch lles a diogelwch plentyn neu oedolyn sy'n wynebu risg.

(2) Wrth wneud y trefniadau y cyfeirir atynt ym mharagraff (1), rhaid i'r person cofrestredig roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan yr awdurdod cofrestru neu'r corff arbenigol priodol mewn perthynas ag amddiffyn plant ac oedolion sy'n wynebu risg.

Preifatrwydd, urddas a pherthnasau

15.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig wneud trefniadau addas i sicrhau bod y practis deintyddol preifat yn cael ei redeg mewn ffordd sy'n parchu preifatrwydd ac urddas cleifion.

(2) Wrth wneud y trefniadau y cyfeirir atynt ym mharagraff (1), rhaid i'r person cofrestredig roi sylw i'r nodweddion gwarchoddedig a nodir yn Neddf Cydraddoldeb 2010(3).

(3) Rhaid i'r darparwr cofrestredig a'r rheolwr cofrestredig (os oes un) gymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod y practis deintyddol preifat yn cael ei redeg ar sail perthnasau personol a phroffesiynol da—

- (a) rhwng y naill a'r llall;
- (b) rhyngddynt hwy ac aelodau'r staff; ac
- (c) rhwng pob un sy'n cael ei gyflogi yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat a'r cleifion.

Asesu a monitro ansawdd y gwasanaethau a ddarperir gan gynnwys ffurflenni blynyddol

16.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig—

- (a) asesu a monitro'n rheolaidd ansawdd y gwasanaethau a ddarperir wrth gynnal y practis yn erbyn y gofynion a nodir yn y Rheoliadau hyn; a
- (b) nodi, asesu a rheoli risgiau sy'n ymwneud ag iechyd, lles a diogelwch staff a chleifion.

(2) At ddibenion paragraff (1), rhaid i'r person cofrestredig—

- (a) pan fo'n briodol, gael cyngor proffesiynol perthnasol;
- (b) rhoi sylw i—
  - (i) yr wybodaeth sydd wedi ei chynnwys yn y cofnodion y cyfeirir atynt yn rheoliad 20 (cofnodion);
  - (ii) y sylwadau a'r cwynion a wneir, a'r safbwyntiau (gan gynnwys y disgrifiadau o'u profiadau o ofal a thriniaeth) a fynegir gan gleifion yn unol ag is-baragraff (c) a rheoliad 21 (cwynion);
  - (iii) unrhyw ymchwiliad a gynhelir gan y person cofrestredig mewn perthynas ag ymddygiad person a gyflogir at ddiben cynnal y practis deintyddol preifat; a
  - (iv) adroddiadau a lunnir gan yr awdurdod cofrestru o bryd i'w gilydd yn unol ag adran 32(5) o'r Ddeddf (arolygiadau: atodol) mewn perthynas â'r practis deintyddol preifat;

- (c) mynd ati'n rheolaidd i geisio safbwyntiau (gan gynnwys y disgrifiadau o'u profiadau o ofal a thriniaeth) cleifion a phersonau sydd wedi eu cyflogi yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat; a
- (d) pan fo angen, gwneud newidiadau i gyflenwi gwasanaethau, triniaeth neu ofal a ddarperir er mwyn adlewyrchu—
  - (i) y dadansoddiad o ddigwyddiadau a achosodd, neu a oedd â'r potensial i achosi, niwed i glaf;
  - (ii) casgliadau'r adolygiadau lleol a chenedlaethol o wasanaethau, archwiliadau clinigol a gwaith ymchwil a gynhelir gan gyrfff arbenigol priodol; a
  - (iii) safbwyntiau cleifion a phersonau sydd wedi eu cyflogi yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat.

(3) Rhaid i'r person cofrestredig, pan ofynnir iddo wneud hynny, anfon i swyddfa briodol yr awdurdod cofrestru ffurflen flynyddol sy'n nodi sut y mae'r person cofrestredig wedi bodloni gofynion paragraff (1), ynghyd ag unrhyw gynlluniau sydd gan y person cofrestredig ar gyfer gwella safon y gwasanaethau, y driniaeth a'r gofal a ddarperir i gleifion gyda golwg ar sicrhau eu hiechyd, eu lles a'u diogelwch.

(4) Rhaid i'r person cofrestredig gymryd camau rhesymol i sicrhau nad yw'r ffurflen flynyddol yn gamarweiniol nac yn anghywir.

(5) Rhaid i'r person cofrestredig gyflenwi'r ffurflen flynyddol i swyddfa briodol yr awdurdod cofrestru o fewn yr amserlen a fyynnir gan yr awdurdod.

Staffio

17.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig, wedi rhoi sylw i natur y practis deintyddol preifat, y datganiad o ddiben a nifer y cleifion a'u hanghenion—

- (a) sicrhau bod personau sydd â'r cymwysterau, y sgiliau a'r profiad addas bob amser yn gweithio yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat a bod eu niferoedd yn briodol ar gyfer iechyd, lles a diogelwch y cleifion; a
- (b) sicrhau na fydd cyflogi unrhyw bersonau ar sail dros dro yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat yn rhwystro cleifion rhag cael parhad gofal sy'n rhesymol i ddiwallu eu hanghenion.

(2) Rhaid i'r person cofrestredig sicrhau bod pob deintydd neu broffesiynolyn gofal deintyddol sy'n gweithio yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat wedi ei gofrestru â'r Cyngor Deintyddol Cyffredinol.

(3) Rhaid i'r person cofrestredig sicrhau bod pob person a gyflogir yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat—

- (a) yn cael ei hyfforddi a'i oruchwylio'n briodol;
- (b) yn cael ei alluogi o bryd i'w gilydd i gael hyfforddiant pellach sy'n briodol i'w rôl;
- (c) yn cael disgrifiad swydd sy'n amlinellu cyfrifoldebau'r person;
- (d) â chontract ysgrifenedig; ac
- (e) â mynediad at brosesau sy'n ei alluogi i fynegi pryderon, yn gyfrinachol a heb ragfarnu ei gyflogaeth, am unrhyw agwedd ar gyflenwi gwasanaethau, triniaeth neu reoli.

(4) Rhaid i'r person cofrestredig sicrhau bod pob person a gyflogir yn, neu at ddibenion, y practis meddygol preifat yn cael ei harfarnu'n rheolaidd ac yn briodol, a rhaid iddo gymryd unrhyw gamau angenrheidiol er mwyn ymdrin ag unrhyw agwedd—

- (a) ar ymarfer clinigol deintydd neu broffesiynolyn gofal deintyddol; neu
- (b) ar berfformiad aelod o staff nad yw'n ddeintydd nac yn broffesiynolyn gofal deintyddol,

y cafwyd ei bod yn anfodhaol.

(5) Rhaid i'r person cofrestredig gymryd camau rhesymol i sicrhau bod unrhyw bersonau sy'n gweithio yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat, nad ydynt yn cael eu cyflogi gan y person cofrestredig ac nad yw paragraff (3) yn gymwys iddynt, yn cael eu goruchwylio'n briodol tra bônt yn cyflawni eu dyletswyddau, er mwyn sicrhau na pheryglir iechyd, lles a diogelwch y cleifion.

Addasrwydd gweithwyr

18.—(1) Ni chaiff person cofrestredig—

- (a) cyflogi person o dan gontract cyflogaeth i weithio mewn, neu at ddibenion, practis deintyddol preifat onid yw'r person hwnnw yn addas i wneud hynny; neu
- (b) caniatáu i unrhyw berson arall weithio mewn, neu at ddibenion, practis deintyddol preifat onid yw'r person hwnnw yn addas i wneud hynny.

(2) At ddibenion paragraff (1) nid yw person yn addas i weithio yn, neu at ddibenion, y practis deintyddol preifat—

- (a) onid yw'r person wedi ei gofrestru â'r Cyngor Deintyddol Cyffredinol, os yw'n ofynnol iddo wneud hynny;
- (b) onid yw'r person yn addas o ran ei uniondeb ac o gymeriad da;
- (c) onid oes gan y person y cymwysterau, y sgiliau a'r profiad angenrheidiol ar gyfer y gwaith y mae'r person hwnnw i'w wneud;
- (d) onid yw'r person oherwydd ei iechyd, ar ôl i addasiadau rhesymol (os oes rhai) gael eu gwneud, yn gallu cyflawni tasgau sy'n rhan annatod o'r gwaith hwnnw yn briodol; ac
- (e) onid oes wybodaeth neu ddogfennaeth lawn a boddhaol, yn ôl y digwydd, ar gael mewn perthynas â'r person mewn cysylltiad â phob un o'r materion a bennir yn Rhan 1 o Atodlen 3.

(3) Wrth asesu cymeriad unigolyn at ddibenion paragraff (2)(b), rhaid i'r materion a ystyrir gynnwys y rhai a restrir yn Rhan 2 o Atodlen 3.

Canllawiau ar gyfer deintyddion a phroffesiynolion gofal deintyddol

19. Rhaid i'r person cofrestredig sicrhau bod unrhyw god moeseg neu god ymarfer proffesiynol a lunnir gan y Cyngor Deintyddol Cyffredinol yn cael ei roi ar gael yn y practis deintyddol preifat.

Cofnodion

20.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig sicrhau bod cofnod gofal deintyddol cynhwysfawr a gaiff fod ar ffurf bapur neu electronig yn cael ei gynnal mewn perthynas â phob claf—

- (a) sy'n cynnwys—
  - (i) nodyn cyfredol a chywir o'r holl asesu, cynllunio triniaeth a thriniaeth a ddarperir i'r claf; a
  - (ii) hanes deintyddol y claf ac unrhyw hanes meddygol perthnasol 'a'r holl nodiadau eraill a lunnir gan ddeintydd neu broffesiynolyn gofal deintyddol ynghylch achos y claf; a
- (b) bod y cofnod yn cael ei gadw am isafswm cyfnod o wyth mlynedd sy'n dechrau ar y dyddiad y daeth y driniaeth y mae'r cofnod yn cyfeirio ati i ben neu y cafodd y driniaeth honno ei therfynu.

(2) Rhaid i'r person cofrestredig sicrhau—

- (a) bod cofnod gofal deintyddol person sydd ar hyn o bryd yn glaf yn cael ei gadw mewn lle diogel yn y fangre a ddefnyddir i gynnal y practis deintyddol preifat; a
  - (b) bod cofnod gofal deintyddol person nad yw'n glaf mwyach yn cael ei storio'n ddiogel (pa un ai yn y practis neu mewn man arall) a bod modd dod o hyd iddo pe bai angen.
- (3) Pan fo practis deintyddol preifat yn peidio â gweithredu rhaid i'r person cofrestredig sicrhau bod y cofnodion a gynhelir yn unol â pharagraff (1) yn cael eu cadw'n ddiogel mewn man arall a rhaid iddo eu rhoi ar gael i'r awdurdod cofrestru edrych arnynt os bydd yr awdurdod yn gofyn amdanynt.

Cwynion

21.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig sefydlu a gweithredu'n effeithiol weithdrefn glir a hygyrch (“y weithdrefn gwyno”) ar gyfer ystyried cwynion a wneir i'r person cofrestredig gan glaf ac ymateb i'r cwynion hynny.

(2) Rhaid i'r person cofrestredig—

- (a) sicrhau yr ymchwiliir i unrhyw gŵyn a wneir o dan y weithdrefn gwyno;
- (b) sicrhau bod camau angenrheidiol a chymesur yn cael eu cymryd mewn ymateb i unrhyw fethiant a nodir gan y gŵyn neu'r ymchwiliad; ac
- (c) wrth weithredu'r weithdrefn gwyno, gymryd i ystyriaeth ddymuniadau a theimladau'r claf hyd y gellir eu canfod a pharchu preifatrwydd y claf gymaint ag y bo'n bosibl.

(3) Rhaid i'r person cofrestredig gyflenwi copi ysgrifenedig o'r weithdrefn gwyno ar gais i glaf ac unrhyw ddarpar glaf.

(4) Rhaid i'r copi ysgrifenedig o'r weithdrefn gwyno gynnwys—

- (a) enw, cyfeiriad a rhif ffôn yr awdurdod cofrestru; a
- (b) y weithdrefn (os oes un) y mae'r person cofrestredig wedi ei hysbysu amdani gan yr awdurdod cofrestru ar gyfer gwneud cwynion i'r awdurdod cofrestru ynghylch y practis deintyddol preifat.

(5) Rhaid i'r person cofrestredig gynnal cofnod o bob cwyn, gan gynnwys manylion yr ymchwiliadau a wneir, y canlyniad ac unrhyw gamau canlyniadol a gymerir, gan gynnwys a oes angen gweithredu i wella ansawdd y driniaeth neu'r gwasanaethau.

(6) Rhaid i'r person cofrestredig gyflenwi copïau o'r cofnodion a gynhelir o dan baragraff (5) i'r awdurdod cofrestru, ar ei gais, a hynny heb fod yn hwyrach nag 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y dyddiad ar ôl cael y cais.